

Aan de leden van het college van B&W van de gemeente Barneveld

Voorthuizen, 1 maart 2013

**Betreft: Advies Visie Zorg voor jeugd (regionaal en lokaal)
(aanvulling op pre-advies Jeugdzorg d.d. 15-12-2012)**

Geachte leden van het college van B&W,

1. Inleiding

In een extra vergadering op 25 februari 2013 hebben wij gesproken over de definitieve versie van de Regionale visie FoodValley en de Visie Zorg voor jeugd in Barneveld met daarbij op de achtergrond ons pre-advies dd. 15-12-2012 met vijf voorstellen op de concept regionale visie en 13 voorstellen voor de lokale invulling door de gemeente Barneveld.

Tevens hebben wij gebruik gemaakt van:

- de conceptversie van de nieuwe jeugdwet
  - het spoorboekje transitie Jeugdzorg.
- Het spoorboekje geeft in 45 stappen de herinrichting van de jeugdzorg aan en is gebaseerd op de conceptversie van de nieuwe jeugdwet.

De nu aangeboden Regionale visie FoodValley is een definitieve versie en de Visie Zorg voor jeugd in Barneveld zien we als een eerste stap tot verdere beleidsvorming.

Hierna gaan wij nader in op de opgestelde regionale visie (punt 2) en de lokale visie (punt 3) waarna wordt afgesloten met het advies van de Wmo-raad (punt 4).

2. De Regionale visie FoodValley

De definitieve regionale visie is het resultaat van veel overleg tussen acht gemeenten bekend onder de naam FoodValley. Zoals ook in ons advies van 15 december 2012 vermeld is de Wmo-raad Barneveld op verschillende manieren actief betrokken geweest bij de regionale visievorming.

We hebben geconstateerd dat, conform de aanbeveling van de gezamenlijke Wmo-raden in het FoodValley gebied, in het definitieve regionale advies meer aandacht is geschonken aan:

- het cliëntperspectief
- de ambitie dat veiligheid van de jeugd voorop staat.

De regionale visie biedt een belangrijk regionaal en plaatselijk kader voor de verdere inrichting van de jeugdzorg. De Wmo-raad ziet het als een belangrijk kader voor de transitie en transformatie in verband met regionale samenwerkingsafspraken.

Wij vernamen dat het college van B&W van de gemeente Barneveld de gemeenteraad adviseert om de regionale visie voor kennisgeving aan te nemen. Gezien het belang van de regionale visie en de heldere inhoud adviseren we de regionale visie te agenderen als besluitvormend.

3. Visie Zorg voor jeugd in Barneveld

3.1 Algemeen

In de visienotitie wordt terecht veel aandacht gevraagd voor de problemen met het huidige jeugdstelsel. Het is ook terecht dat er veel aandacht wordt gevraagd voor de financiële kant. Verder worden diverse thema's zoals samenhang met andere ontwikkelingen, wetstraject en regionaal/lokaal genoemd. De grote uitdaging is dat met een beperkter budget de kwaliteit van de dienstverlening op een hoog niveau (hoger dan nu) blijft zonder dat er een te zwaar beroep wordt gedaan op de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers.

De Wmo-raad kan zich in algemene zin vinden in de gekozen richting en denklijnen in het visiedocument. Daarin herkent zij ook de lijnen uit het pre-advies van 15 december 2012. Naar de mening van de Wmo-raad is aan de hand van de voorliggende visienota nog moeilijk te voorzien wat nu het uiteindelijke uitvoeringsbeleid zal worden op diverse thema's. Het is op dat punt nog weinig concreet. De visienota geeft naar de mening van de Wmo-raad nog onvoldoende begrenzing aan de manier waarop de gemeente haar (strategisch) beleid wenst in te vullen. Het gaat de Wmo-raad vooral om een zo concreet mogelijke "vertaling" door de gemeente Barneveld aan de hand van het conceptvoorstel jeugdwet.

In het bijzonder denkt de Wmo-raad op dit moment aan hoofdstuk 2 "De verantwoordelijkheid van de gemeente" van het conceptvoorstel jeugdwet. In het spoorboekje transitie Jeugdzorg wordt in verband met de herinrichting van de jeugdzorg een onderscheid gemaakt tussen drie fasen:

- Richten (Wat is de echte focus?)
- Inrichten (Op welke manier?)
- Verrichten (Uitvoering van processen).

De Wmo-raad heeft zorgen over de voortgang van het proces van herinrichting van de jeugdzorg. De gemeente loopt het risico niet op tijd gereed te zijn met haar voorbereidingen in verband met de nieuwe jeugdwet. De Wmo-raad ziet het spoorboekje als een belangrijk hulpmiddel voor de herinrichting van de jeugdzorg in de gemeente Barneveld.

Graag ontvangt de Wmo-raad een tijdspad van de nog te nemen stappen en de daarbij behorende beleidsdocumenten. Het gaat daarbij vooral om die beleidsdocumenten (Vierjarig beleidsplan) waarvoor een advies van de Wmo-raad moet worden gevraagd (zie bijlage).

4. Advies van de Wmo-raad

1. Gezien het belang van de regionale visie en de heldere inhoud adviseren we de regionale visie niet voor kennisgeving aan te nemen maar te agenderen als besluitvormend.
2. Het proces van herinrichting van de jeugdzorg is een complexe en tijdrovende aangelegenheid. Het concreet gebruiken van het spoorboekje transitie Jeugdzorg is een belangrijk hulpmiddel om het proces binnen het gestelde tijdsplan te realiseren.
3. De Wmo-raad is van mening dat het huidige lokale visiedocument “Visie Zorg voor jeugd in Barneveld” nog erg algemeen en weinig specifiek is. Meer onderbouwde uitwerking in lokale vervolgsbeleidsnota’s is gewenst. Door rekening te houden met de in de bijlage genoemde negen adviezen wordt een aanzet gegeven aan de gewenste concretere invulling in verband met de herinrichting van de jeugdzorg.

Wij zijn graag bereid om onze adviezen nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet

Wmo-raad Barneveld

Arjen Bouwmeester, voorzitter

Thomas Kool, secretaris

Aandachtspunten voor de nog te ontvangen beleidsdocumenten

De Wmo-raad is van mening dat het huidige visiedocument nog onvoldoende richting geeft aan de concrete invulling (richting en inrichting) van de transitie en transformatie van de jeugdzorg in de gemeente Barneveld. Als aanvulling op het huidige visiedocument noemen we de volgende negen adviezen, waarbij we cursief een nadere toelichting geven en/of enkele opmerkingen/kanttekeningen plaatsen in verband met dit advies. Deze adviezen zijn een aanvulling op, dus geen vervanging van ons pre-advies van 15 december 2012.

1. Een paragraaf opnemen over Passend Onderwijs.

Ondanks dat er nog de nodige onduidelijkheden zijn bij de relatie decentralisatie Jeugdzorg en Passend onderwijs is het wel noodzakelijk om nu al concreet vast te leggen dat er een samenwerking moet komen met de partners en de initiatieven rondom Passend Onderwijs en de aanbieders van Jeugdzorg. (de concept wettekst artikel 2.5-5 geeft hier concreet opdracht toe).

2. De regierol van de gemeente concreter maken

Het visiedocument gaat er naar de mening van de Wmo-raad teveel vanuit dat regie bij hulpverleners of ouders ligt. In de uitvoering is dat begrijpelijk. In het dragen van de eindverantwoordelijkheid voor de invulling van de compensatie en participatie die de gemeente heeft kan dit sterker als kader worden benoemd. (zie concept wettekst art. 2.1 en art. 2.2). Het visiedocument gaat uit van Zelf-Samen-Gemeente. Wanneer de rol van de gemeente beperkt wordt tot alleen maar vangnet wordt de burger overgeleverd aan de grilligheid van de samenleving en markt. De praktijk leert dat er één partij stevig de regie moet voeren in verband met het stimuleren, organiseren en faciliteren van het 'zelf' en 'samen'. Alleen dan is er echt oog voor de zwakkere in de samenleving.

3. Meetbare doelstellingen opnemen

Om het visiedocument krachtige kaders te geven adviseert de Wmo-raad waar mogelijk concrete en meetbare doelstellingen op te nemen.

4. De PGB optie verder uitwerken

De Wmo-raad realiseert zich dat er helaas misstanden zijn ontstaan in verband met het gebruik van PGB's. Dit laat echter onverlet het grote belang en nut van PGB's. De Wmo-raad vindt de formulering in het visiedocument niet concreet genoeg en wil graag dat de gemeente zich tot doel stelt dat er PGB's komen met heldere en rechtvaardige uitvoeringsregels.

5. Preventie in de relatie tot ouders concreter maken

Terecht wordt op diverse plaatsen gesproken over preventie in verband met het ondersteunen van ouders. De Wmo-raad ziet graag concreter de wijze waarop ouders worden ondersteund. Streven naar een veilige situatie kan betekenen dat er naast oog

voor de jeugd ook oog is voor relatiegerichte zaken. Hierbij is te denken aan de gevolgen in verband met relatieproblemen.

6. Verantwoordelijkheid ouders/opvoeders concreter maken

Terecht wordt de verantwoordelijkheid en toekomst van jongeren centraal gesteld. Maar ook ouders hebben een verantwoordelijkheid. Veel ouders zien het als hun taak (al dan niet op grond van religieuze overwegingen) om hun kinderen op een bepaalde wijze en binnen bepaalde kaders op te voeden. Ouders willen ervaren dat hulpverleners de wijze van het opvoeden van de ouders respecteren. Voorkomen moet worden dat ouders de ondersteuning vanuit de jeugdzorg ervaren als ondersteuning die haaks staat op hun visie als ouders/opvoeders. Voor sommige ouders kan dit hun 'doopbelofte' zijn, voor anderen hun humanistische visie op normen en waarden.

7. Gebruik van de civil society (maatschappelijk middenveld) concreter maken

Terecht wordt in het visie document gewezen op ondersteuning van jonge ('prille') ouders. In het verlengde van punt zes moet er ook visie zijn op het ondersteunen van ouders/opvoeders van oudere kinderen. Ook in die fase hebben ouders ondersteuning nodig en kan het maatschappelijk middenveld een belangrijke rol spelen. Gedacht kan worden aan het organiseren van respijtzorg (bijvoorbeeld logeeradressen die de kerk organiseert) maar ook sportvouchers (bijvoorbeeld kinderen met ADHD kunnen baat hebben bij deelname aan bepaalde sporten zoals judo).

8. Gezinscoach/gezinsregisseur als concreet middel inzetten

Het visie document wil de professional ruimte bieden. Om wildgroei en ongewenste marktwerking te voorkomen is het goed om vanuit de regierol van de gemeente een gezinscoach/gezinsregisseur te benoemen. Dit bevordert de belangenbehartiging en voorkomt dat de professional teveel wil oppakken. Dit speelt vooral daar waar de jongere dan wel de opvoeder onvoldoende in staat is regie te voeren.

9. Identiteit als grond opnemen voor de keuze van hulpverlener

In diverse situaties hecht de Wmo-raad eraan dat identiteit gebonden zorg beschikbaar is. Het kan betekenen dat er een oplossing gevonden wordt door een extra hulpverlener (regionaal of landelijk) of een PGB aan te bieden. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat identiteit niet alleen met religie maar ook met cultuur en etniciteit te maken heeft. Dit kan het verschil maken tussen succes en falen!